

Κείμενο 1

Το μαθητικό χιούμορ

Το κείμενο αποτελεί απόσπασμα από τη διπλωματική εργασία της Κρομμύδα Μαρίας με τίτλο: «Το χιούμορ» στην ΑΣΠΑΙΤΕ του Πανεπιστήμιου Ιωαννίνων, σελ. 37 – 38, Ιωάννινα, 2016. Προσπελάστηκε διαδικτυακά στις 02 – 04 – 2021.(συντομευμένο)

Σίγουρα το γέλιο και η χαλαρή διάθεση είναι μια μορφή διεξόδου στο σχολείο από το εντατικό διδακτικό πρόγραμμα, τις μαθητικές υποχρεώσεις των μαθητών και τον κόπο από τη συμμετοχή τους σε εξωσχολικές δραστηριότητες. Ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης, ίσως είναι και επιβεβλημένο να δημιουργείται μια πιο ευχάριστη και χαλαρή αντιμετώπιση της διδακτικής διαδικασίας. Άλλωστε, σήμερα πολλά παιδιά βιώνουν προβλήματα που πηγάζουν από την οικονομική δυσπραγία ή και σε συνδυασμό με τη διάλυση οικογενειακών δεσμών. Οπότε, είναι προτιμότερο το σχολικό περιβάλλον να αναπτύξει και να ενσταλάξει¹ εκ νέου μορφές αλληλεγγύης και αγάπης μεταξύ των ανθρώπων σε μια κοινωνία που **βάλλεται** ποικιλοτρόπως.

Η καθημερινότητα στο χώρο του σχολείου δεν είναι εύκολη ούτε για τους εκπαιδευτικούς ούτε για τους μαθητές. Υπάρχει το άγχος, η εγρήγορση, η επιδίωξη για μεγιστοποίηση της προσοχής, το στρες των εξετάσεων, η ανταγωνιστικότητα, η προσπάθεια για αποδοτικότητα και από τους δύο εμπλεκόμενους. Αυτό όμως που πρέπει να επισημανθεί είναι ότι το χιούμορ δεν είναι ένας αυτόματος μηχανισμός, με τη βοήθεια του οποίου μαγικά θα αρχίσει να βελτιώνεται το κλίμα στην τάξη, θα μειωθεί το άγχος και **συνακόλουθα** θα αυξηθεί το ενδιαφέρον των μαθητών και η αποδοτικότητά τους. Η επισήμανση αυτή δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητη.

Πράγματι, η παρουσία του χιούμορ επηρεάζει προς το καλύτερο την απόδοση των μαθητών, αυξάνοντας την προσοχή και τη νοητική εγρήγορση, βελτιώνοντας την αυτοσυγκέντρωση και τα κίνητρα για μάθηση. Η εμπειρία έχει δείξει ότι είναι προτιμότερο να υπάρχει έστω και ελάχιστο χιούμορ παρά να μην υπάρχει καθόλου. Το ζητούμενο από πλευράς εκπαιδευτικών είναι να επιτευχθεί ο **βέλτιστος** δυνατός συνδυασμός επάρκειας και ικανοτήτων, σοβαρότητας και αληθινού, υγιούς ενδιαφέροντος για τον μαθητή. Όταν όλα αυτά **διανθίζονται** με μικρές δόσεις χιούμορ, το αποτέλεσμα συγκεντρώνει περισσότερες πιθανότητες να είναι ευνοϊκό.

Η σχέση αλληλεπίδρασης μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών στο σχολείο εμπλέκει ασφαλώς και το περιεχόμενο της διδακτέας ύλης κάθε γνωστικού αντικειμένου. Όταν η σχέση είναι αρμονική,

---

¹ ενσταλάζω: (μτφ.) Καλλιεργώ σε κάποιον σταδιακά ένα συναίσθημα, μια διάθεση, μια αντίληψη.

η πρόσληψη των γνώσεων και η κατανόηση των μαθησιακών αντικειμένων, γίνεται, κατά τεκμήριο, ευκολότερα και πιο ουσιαστικά. Στοιχεία εγγύτητας, καλοσύνης, κατανόησης και αποδοχής, υποστήριξης και ενθάρρυνσης βελτιώνουν το κλίμα στην αίθουσα. Τα αντίθετα **διαταράσσουν** το καλό κλίμα και δεν προάγουν τη γνώση.

Από τα προηγούμενα κατανοεί κάποιος την αναγκαιότητα και άλλων παραγόντων επιτυχίας στη σχολική πραγματικότητα. Επομένως, το χιούμορ μπορεί να ιδωθεί ως εργαλείο που έχει υποβοηθητικό ρόλο στην προσέλκυση του ενδιαφέροντος και της προσοχής του μαθητή και όχι ως αυτοσκοπός. Με το χιούμορ στη φαρέτρα του ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να μειώσει την ανία και να εντείνει το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων. Ωστόσο, ο τρόπος που διδάσκει κάθε εκπαιδευτικός είναι μοναδικός, δεν υπάρχουν έτοιμες συνταγές και η ενεργός μαθητική συμμετοχή αποτελεί πρόκληση και ζητούμενο.

Κείμενο 2

«Δάσκαλε»

Ο Γιάννης Τζίκας είναι δάσκαλος, ποιητής και συγγραφέας πολλών βιβλίων για παιδιά. Το συγκεκριμένο ποίημά είναι αφιερωμένο στον δάσκαλο, σε κάθε εκπαιδευτικό και στο χρέος απέναντι στα παιδιά. Πηγή: <https://itzikas.wordpress.com>

«Δάσκαλε, την πόρτα της τάξης σαν διαβείς
ψηλά το κεφάλι, χαμογέλα
ζεστή την καθημερινή σου καλημέρα να την πεις.

Κι όταν το μάθημα αρχίσεις
λόγια πολλά μη λες
οι κινήσεις σου απλές, λιτές
μα τεντωμένες οι αισθήσεις.

Δώσε το λόγο στα παιδιά.
Δεν έχεις τίποτα να πάθεις.
Κοίτα τα μάτια τους τα λαμπερά.
Πολλά απ' αυτά έχεις να μάθεις.

Μη στέκεσαι στις στείρες γνώσεις.
Συνεργασία, αγάπη, ανθρωπιά,
αυτά πρέπει να δώσεις.

Το κριτικό το πνεύμα ν' ανυψώσεις.

Δάσκαλε άκου...

Απ' τη μεριά της Ζάκυθος

Σου κρένει ο ποιητής:

“Πάντ' ανοιχτά, πάντ' άγρυπνα
τα μάτια της ψυχής”»

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ποιες είναι οι απόψεις της συντάκτριας στο Κείμενο 1 για τη χρήση του χιούμορ στην παιδαγωγική διαδικασία (60 – 70 λέξεις);

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Πώς λειτουργεί νοηματικά σε σχέση με το σύνολο του κειμένου η τελευταία παράγραφος του Κειμένου 1 (μονάδες 7); Με ποιες διαρθρωτικές λέξεις ή φράσεις γίνεται εμφανής αυτή η λειτουργία (μονάδες 3);

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Θέλοντας να εξηγήσεις σ' έναν φίλο σου με πιο κατανοητό γι' αυτόν τρόπο κάποια σημεία του Κειμένου 1, να αλλάζεις τις λέξεις με έντονο χρώμα με συνώνυμες λέξεις απλούστερες.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Να εξηγήσεις ποιος είναι ο ορθός ρόλος του εκπαιδευτικού σύμφωνα με το Κείμενο 2 και με ποια συμπεριφορά του εκπαιδευτικού αυτός πραγματώνεται; Να τεκμηριώσεις την ερμηνεία σου με στοιχεία του κειμένου. Συμφωνείς με τις προτροπές του ποιητικού υποκειμένου προς τον δάσκαλο; Να αναπτύξεις την ερμηνεία σου σε 150 περίπου λέξεις.

Μονάδες 15

